

Dansk Akvakultur vil udfase brugen af hjælpestoffet formalin i dambrug

Brancheforeningen Dansk Akvakultur har af arbejdssikkerhedsmæssige grunde længe kigget på, om hjælpestoffet formalin - der bruges til parasit- og svampe-bekæmpelse i ferskvandsdambrug - kan bruges mere skånsomt eller helt kan erstattes. Nye tal viser nu også, at brugen af formalin i visse tilfælde kan føre til udledninger i vandmiljøet over de udmeldte grænseværdier. Derfor fremskynder Dansk Akvakultur nu indsatsen og sætter som mål, at brugen af formalin som hjælpestof er udfaset helt inden for fem år.

Brancheforeningen Dansk Akvakultur har som led i dokumentationen af hjælpestoffet formalins miljøeffekter fået foretaget målinger af formalinudledninger fra dambrugene. De nye, endnu ikke afrapporterede, undersøgelser indikerer, at udledningen af formaldehyd (det aktive stof i formalin) i nogle tilfælde er større end forventet og ved traditionel brug på nogle anlægstyper ligger over myndighedernes udmeldte grænseværdier.

Dansk Akvakulturs formand, Karl Iver Dahl-Madsen, siger:

- Vi ser med stor alvor på de nye oplysninger og vil på baggrund heraf fremskynde målet om at reducere forbruget og i sidste ende helt udfase stoffet. Vi må erkende, at det haster mere i dag end det gjorde i går. Vi vil nu sætte som målsætning at udfase stoffet inden for en femårig periode. Vi ser dette som en naturlig forlængelse af de store forbedringer, branchen har foretaget de seneste mange år. Med denne beslutning om hurtig udfasning sætter vi en ny standard for opdrætsbranchen, da vi mig bekendt er det eneste land i Europa til at tage dette skridt.

Dansk Akvakultur vil informere deres medlemmer og blandt andet afholde kurser om brugen af hjælpestoffer. Herved vil medlemmerne få indblik i de nuværende muligheder for at nedbringe forbruget og udledningerne – biofiltrering, vandgenbrug, plantelaguner mm. - og i hvordan stoffet løbende kan erstattes af andre.

Hvad er formaldehyd og hvorfor bruges det som hjælpestof?

Formaldehyd er bakteriedræbende, og foruden i dambrug bruges det blandt andet til desinfektion hos gartnerier og landbrug. Stoffet er effektivt, men kan være sundhedsskadeligt ved direkte kontakt. Problemet med formaldehyd er derfor først og fremmest af arbejdssikkerhedsmæssig karakter. Det må kun anvendes af personer der er grundigt instrueret i håndteringen af det. Der er ikke kendskab til at dambrugernes anvendelse af stoffet har haft miljømæssige negative effekter i vandløb, men pga. stoffets potentielt skadelige egenskaber er det uønsket.

Formalin bruges i dambrug til at bekæmpe parasitter og svampe. Bekæmpelsen af disse er essentiel, og formalin var længe eneste reelle mulighed. Der forskes og udvikles dog intenst på området, så alternativerne er på vej. Udfasningen af formalin vil foregå i to tempi:

I første omgang skal forbruget og udledningerne ned til det acceptable i forhold til grænseværdierne. Dette sikres gennem nye metoder såsom biofiltrering, vandgenbrug, forlængede opholdstider mm. I anden omgang vil stoffet gradvist blive erstattet af andre, efterhånden som disse bliver tilgængelige. I visse tilfælde kan det allerede nu erstattes, mens det i andre tilfælde kræver yderligere forskning og udvikling. Handlingsplan over udfasningen og faktablad om formalinanvendelsen i akvakulturbrug kan læses på foreningens hjemmeside: www.danskakvakultur.dk

Om Dansk Akvakultur:

Vi repræsenterer hele værdikæden i dansk fiskeopdræt – fra foder til opdræt og forædling. Det er et erhverv i bevægelse og omstilling. Vi vil levere flere sunde kvalitetsprodukter (ørred, ål, muslinger og andre arter) gennem en mangfoldig og miljøeffektiv

produktion, der afkobler en stigende produktion fra miljøpåvirkningen. Dette opnås gennem bl.a. ny teknologi & metoder (modeldambrug, økologi, havbrug, muslingeopdræt), forskning & udvikling (arter, foder, sundhed, velfærd mm.) og strategiske samarbejder (WWF, myndigheder mm.). Vi er allerede førende på mange af disse områder, og akvakultur i Danmark har et stort potentiale som væksterhverv.